

Наливайко Лариса Романівна

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри загальноправових дисциплін

юридичного факультету,
Заслужений юрист України

Скляр Анастасія Іванівна

слухач магістратури юридичного факультету

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ТА УКРАЇНА: НАПРЯМКИ ВЗАЄМНОГО ВПЛИВУ

Сучасний стан розвитку економіки передбачає втілення в програму соціально-економічного розвитку політики інтеграційних процесів. Інтеграція економіки зумовлює перспективний шлях вдосконалення та розширення світових процесів в різних галузях господарства.

При загальності цілей усіх проведених досліджень різні автори по-різному розглядають інтеграційні процеси в Європі, особливо специфіку та перспективи участі України в цих інтеграційних процесах.

Європейський інтеграційний процес на початку ХХІ ст. – це суспільно-політичний процес, що характеризує системну міждержавну співпрацю європейських країн щодо формування економіко-валютного простору, простору з прозорими кордонами, відкритими для вільного руху капіталу, товарів, послуг і людей [1, с. 202-207]. Започаткований як європейський економічний концепт, європейський інтеграційний процес поступово набув політичного, соціального і культурного вимірів.

Європейський інтеграційний процес сприяв системній трансформації національних держав, виступив зовнішнім середовищем для національної системи публічного управління як на етапі становлення, так і у процесі сучасних реформ [2]. Формування основ державного управління в умовах трансформації політичної системи, пов'язаної із наближенням до європейського політичного простору, виступає важливим питанням політичного життя і політичної стабільності Української держави, основною передумовою становлення громадянського суспільства, сприяє консолідації соціальних груп, забезпеченню політичної безпеки країни [3, с. 549].

У сучасних умовах ефективна влада виступає як важливий засіб реалізації комплексу пріоритетів державної політики: забезпечення ефективного управління на центральному і регіональному рівнях, розвиток самоврядних структур управління, створення умов соціального партнерства, стратегічне реформування державного управління, інтеграція України до європейських

економічних, політичних структур та європейського правового простору[4].

Актуальність формалізації сучасного трансформаційного процесу в Україні зумовлена потребами комплексного аналізу однієї з важливих проблем теорії державного управління – удосконалення управлінського впливу на суспільні відносини через теоретичне осмислення процесу демократичного розвитку України, раціоналізацію владних відносин, визначення нових, ефективніших варіантів взаємовпливу суспільства й держави.

У сучасних умовах адміністративного реформування й виокремлення європейської інтеграції як пріоритету національної зовнішньої політики раціоналізація владних відносин в Українській державі виступає як важливий засіб реалізації комплексу пріоритетів державної політики.

Серед цих пріоритетів – економічний розвиток, гуманізація управління, забезпечення ефективного управління на центральному і регіональному рівнях, розвиток самоврядних структур управління, створення умов соціального партнерства, стратегічне реформування державного управління, інтеграція України до європейських економічних, політичних структур та європейського правового простору. У такому форматі державне управління інтегрує інтереси соціальних груп та реалізує функцію суспільної адаптації державно-управлінських рішень, виступає як організаційно-регулюючий, системний вплив держави на суспільно-політичні процеси з метою забезпечення стабільного прогнозованого розвитку всіх суб'єктів владних відносин і дотримання демократичних норм взаємовідносин у суспільстві. Тому сучасний вимір європеїзації державного управління в Україні сутнісно відповідає тим вимогам, які визначені європейськими наднаціональними структурами як умови набуття членства в Європейському Союзі.

У такому сенсі йдеться про європеїзацію як суто внутрішній процес реформування владних відносин, що змістовно відтворює стандарти публічного управління в європейських країнах. Саме в умовах відповідності європейським стандартам управління суспільний характер, структура, форми й особливості органів влади реально віддзеркалюють цілі суб'єктів, прагнення до змін, систему зв'язків, тенденції поведінки, забезпечують визначеність, послідовність і наступність політичного курсу, інноваційний характер державно-управлінських рішень.

Водночас досвід суспільних перетворень довів, що реалізація взаємодії в межах системи «людина-суспільство-держави» можлива шляхом демократичного суспільно-політичного партнерства, оптимальним результатом якого є розвиток України як європейської держави [5]. Сучасна демократична, правова держава являє собою систему взаємодії численних соціальних спільнот і державно-управлінського апарату. У процесі державотворення виникає потреба систематизації знань щодо природи суспільства, здатності суб'єктів політики до спільних дій, досвід експертів, величезний об'єм інформації з метою формування концепції суспільно-політичного розвитку в сучасних умовах руху України до моделі держави-асоціації та витіснення держави-

апарату.

При цьому «випереджаючий стан» державного управління виявляється в інноваційному векторі розвитку державного управління, суб'єктно-об'єктному взаємовпливові, демократичному характері становлення системи влади. В Україні досить широко розглядаються проблеми євроатлантичної інтеграції.

Стратегічною метою України є її приєднання до Європейського Союзу. Це сприятиме повній інтеграції України у Світову економіку, основою якої є урядом підписана угода про співробітництво з ЄС. Однак сьогодні існує низка недоліків співпраці України та Європейського Союзу.

Світові аналітики виділяють можливі негативні наслідки, які можуть зробити Україну ще слабкішою на світовій арені, ніж вона є зараз.

Перш за все, це є наслідки дотаційної політики Євросоюзу, адже видача великих сум для держави може призвести до втрати місцевою економікою свого державного суверенітету, оскільки управління фінансами та економікою буде здійснювати Євросоюз.

По-друге, висока конкуренція на європейському ринку продовольчих та промислових товарів залишають українську продукцію без шансів, зокрема Україні дістануться дорогі європейські продукти, які не зможуть конкурувати з вітчизняними продуктами.

Перспектива членства в ЄС для України є додатковим вагомим стимулом та мотиваційним фактором внутрішніх реформ, цивілізованого врегулювання всіх внутрішніх та зовнішніх неузгодженостей. Від інтеграції України до ЄС виграють не тільки ці дві сторони, але й уся центрально-континентальна Європа, адже після розширення Європейського Союзу за рахунок країн Центрально-Східної Європи та Балтії Євросоюз максимально наблизився до України, що надає особливого статусу їхнім відносинам і створює реальні можливості для співпраці.

Також можна сказати, що Україна як суверенна держава поки що не має такого значного впливу на інтеграційні процеси в Європі, як цього хотілося б, але основи для руху у вірному напрямі вже було закладено. Перебуваючи в центрі Європи, поряд з державами, що активно перебудовують свої економіки, Україна помітно відстала та не встигає за процесами, що відбуваються в сусідніх країнах.

Нині Україна перебуває на важливому етапі пошуку свого місця в новій системі міжнародної спільноти, побудові нових відносин з європейськими структурами.

Література

1. Грубінко А.В. Спільна зовнішня політика і політика безпеки ЄС в контексті сучасних теорій євроінтеграції: структурно-функціональний аналіз / А.В. Грубінко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2012. – Т. 4, Вип. 19. – С. 202-207.
2. Тищенко С. Ю. Євроінтеграція: нові перспективи чи нові проблеми крізь призму правосвідомості та правової культури громадян / С.Ю. Тищенко // Правова держава: істо-

рія, сучасність та перспективи формування в Україні : матеріали українсько-польської наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 15 листопада 2013 р.). – Дніпропетровськ, 2013. – С. 549-551.

3. Політика європейської інтеграції: навч. посібник / за ред. д.ф.н., проф. В.Г.Воронкової. – К.: Професіонал, 2012. – 512 с.

4. Вінникова Н. Європейський Союз у глобальних політичних процесах (інтеграційний вимір) / Н. Вінникова // Нова парадигма: Журнал наукових праць/ гол. ред. В.П. Бех. – Вип. 65. – Ч.2. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. – С. 159-165.

5. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://reforms.in.ua/Content/Download/tasks-performance-status/AA_impl_report_02_2015_GOEI.pdf.

Наливайко Олег Іванович

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
юридичного факультету

Таранець Ольга Сергіївна

слухач магістратури Навчально-наукового інституту
заочного навчання та підвищення кваліфікації

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПРИНЦИПИ ПРАВОТВОРЧОСТІ

На сучасному етапі розвитку суспільства основою будь-якої діяльності, що здійснюється певними суб'єктами, є принципи, які визначають межі та процес її здійснення, а також відображають основні ціннісні засади, на яких має будуватись відповідна діяльність. Завдяки принципам зазначена система різних дій може реалізовуватись без будь-яких порушень в межах правового поля.

Метою правотворчості є створення єдиної, внутрішньоузгодженої системи права, яка регулює різноманітні за змістом суспільні відносини, розвиток і вдосконалення національного права у контексті основних тенденцій розвитку міжнародного права та відповідності його основним стандартам, утвердження принципів.

Під принципами правотворчості розуміють положення та ідеї, що покладені в основу даної діяльності і реалізація яких забезпечує якість нормативно-правових актів, оптимальне нормативне регулювання [1, с. 7-9].

Зазвичай виділяють дві групи принципів правотворчості, а саме загальні та спеціальні.

Основні загально визнані принципи правотворчості розглядають В. Ковальський та І. Козінцев, називаючи серед них, зокрема, верховенство права, демократизм, гуманізм, законність, професіоналізм [2, с. 15-18]. Російський дослідник В. Бабаєв вказує на такі принципи правотворчості: народний